

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

для науковців, освітян, інноваторів

за 7 – 11 серпня 2023 року

1. Гранти, міжнародна підтримка	1
2. Документи міжнародних організацій	3
3. Корисні новини України та світу	7
4. Наукові заходи	13

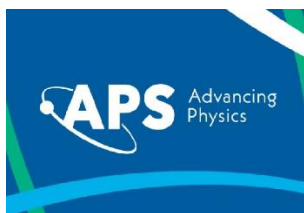
1. Гранти, міжнародна підтримка

НОВІ ПРОГРАМИ APS ЩОДО ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКИХ ФІЗИКІВ

Американське фізичне товариство (American Physical Society / APS) оголосило про старт двох нових програм підтримки для профільних науковців та студентів-фізиків з України. Зокрема, програма «APS Distinguished Student Program Ukraine» орієнтована на аспірантів та фізиків-початківців, які здобувають науковий ступінь або проводять дослідження в Україні. Грант для них становить до 2 тис. дол. США, які можуть бути витрачені на відрядження з метою презентації результатів дослідження (у формі доповідей або постерів) на засіданнях APS, робочих зустрічах або конференціях Міжнародного союзу теоретичної та прикладної фізики. Грант може бути збільшений до 5 тис. дол. США для заявників, які додатково планують наукові візити до лабораторій. Програма «APS International Research Travel Award Ukraine» орієнтована на підтримку візитів до наукових установ за межами України з метою продовження наукових досліджень. Розмір гранту за цією програмою становить до 5 тис. дол. США, які покривають оплату витрат на відрядження упродовж щонайменше одного місяця. Заявку на участь у програмах можна подати до 29 вересня 2023 року.

Детальніше: <https://engage.aps.org/fip/home>, <https://is.gd/fjiAhE>,
<https://is.gd/kLXDOP>, <https://is.gd/IdEVHo>

Фото: скріншот

ГРАНТИ ВІД УНІВЕРСИТЕТУ ТОРОНТО ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ МЕДИКІВ

Медичний факультет Університету Торонто і Фонд освіти та співробітництва Україна-Торонто оголосили про надання грантів на медичні освітні та дослідницькі проєкти. Підтримку отримають: проєкти, які будуть реалізовані спільно дослідниками з України; візити під керівництвом викладачів факультету, здійснені з метою розбудови потенціалу охорони здоров'я; діяльність зі створення та розбудови медичної спільноти, зацікавленої у співпраці з канадськими колегами та інституціями для розвитку дистанційних освітніх проєктів і підтримки професійних асоціацій. Особлива увага надаватиметься заявкам, що стосуються ортопедичної допомоги, розвитку адміністративних навичок у системі охорони здоров'я. Вітається розвиток співпраці з національними університетами. Проєкти, що претендують на грант, повинні мати потенціал масштабування, залучення додаткових донорів, охоплювати значну кількість людей. Максимальна сума гранту - 75 тис. канадських доларів, тривалість проєкту - до двох років. Заявку на грант можна подати до 30 вересня 2023 року.

Детальніше: <https://bit.ly/3OHL2hU>, <https://is.gd/DrbTNA>

Фото: pixabay.com

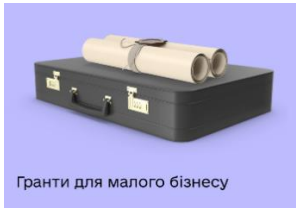

ГРАНТИ УКРАЇНСЬКИМ КОМПАНІЯМ ВІД EU4BUSINESS

Міністерство цифрової трансформації України, Міністерство економіки України та громадська спілка «Фонд підтримки реформ в Україні» оголосили про відбір проєктів за програмою міжнародної співпраці «EU4Business: відновлення, конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП». Грантова допомога буде надана 50 малим підприємствам, які готові розвивати бізнес у сфері постачання товарів першої необхідності, продовжувати економічну діяльність, створювати робочі місця й ланцюжки доданої вартості, що генеруватиме податки до державного й місцевого бюджетів. Розмір гранту - до 10 тис. євро. Ці кошти мають бути використані для закупівлі обладнання, сировини чи матеріалів; сплати оренди за приміщення та/або лізинг обладнання (окрім особистих видів транспортних засобів); збереження та створення нових робочих місць; консультаційні послуги і послуги сертифікації. Заявку можна подати до 25 серпня 2023 року.

Детальніше: <https://is.gd/BYroca>, <https://is.gd/ATNrUz>, <https://is.gd/5DDv39>, <https://is.gd/unn52o>

Фото: Мінцифри

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: ЗРОСТАННЯ РОЛІ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

На сторінці форуму спільноти Організації економічного співробітництва та розвитку опублікована стаття Карміна Ді Ноя «Зростання ролі державних підприємств у світовій економіці вимагає кращого управління». У ній директор ОЕСР з питань фінансів та підприємництва пояснює, чому посилення системи управління державними підприємствами має бути ключовим політичним пріоритетом. За останні 20 років частка державних підприємств збільшилась утричі і наприкінці 2022 року склала 11% глобальної ринкової капіталізації зареєстрованих на біржі компаній або 10,6 трлн дол. США. При цьому на деяких ринках частка державного сектору перевищує 30% акцій. Державні підприємства існують у таких стратегічних секторах, як енергетика, критично важливі корисні копалини, базова інфраструктура, технології та фінанси. Незалежно від розміру, державні підприємства відіграють важливу роль практично у кожній економіці, оскільки постачальники основних послуг та оператори критичної інфраструктури підтримують національну та економічну безпеку. Вони також відіграють важливу роль у досягненні цілей сталого розвитку. Зазначене свідчить про необхідність дотримання високих стандартів державної власності та корпоративного управління. ОЕСР розпочало громадські консультації щодо підготовки посібника з корпоративного управління державними підприємствами, наразі відбувається перегляд принципів корпоративного управління G20/ОЕСР, який має завершитись у середині 2024 року. До держпідприємств висуваються ті самі стандарти прозорості і підзвітності, що й до інших зареєстрованих на біржі компаній; ради директорів наділяються відповідними рівнями автономії та незалежності. Але незважаючи на передову практику, рівень реалізації Керівних принципів значно відрізняється в різних країнах. Оскільки ці підприємства несуть відповідальність приблизно за п'яту частину прямих викидів вуглекислого газу у світі, у Керівних принципах має бути представлений належним чином розділ щодо сталого розвитку, який відобразить унікальні ризики та можливості держпідприємств у частині кліматичних змін; важливим моментом буде вимога узгодженості із національними та міжнародними кліматичними та іншими екологічними зобов'язаннями. Зауваження та пропозиції до проєкту можна подати до

11 вересня 2023 року.

Детальніше: <https://is.gd/lmRqL1>, <https://is.gd/YL3m5C>, <https://is.gd/rxV4rn>,
<https://is.gd/g2j7CO>

Фото: скріншот

ОЕСР: ДО ПРАВИЛЬНОГО «ЗЕЛЕНОГО» ПЕРЕХОДУ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «До правильного зеленого переходу: вимоги до інвестицій та управління ризиками для потоків капіталу». У звіті представлена інформація про актуальні зміни у потоках капіталу, пов'язані з «зеленим» фінансуванням, які обговорювалися Робочою групою з міжнародної фінансової архітектури (ІФА) у червні 2023 року та були узгоджені на зустрічі міністрів фінансів і керівників центральних банків країн G20 у липні 2023 року. Звіт підготовлений ОЕСР з ініціативи Індії задля документування недостатності потоків «зелених» інвестицій на ринки, що розвиваються. Він ґрунтується на матеріалах консультативної робочої групи. У дослідженні використовувались дані про інвестиційні фонди, отримані від Morningstar. Питання кліматичних та «зелених» фінансів широко обговорюються, а цей звіт зосереджує увагу на поточній та потенційній ролі глобальних ринків капіталу, зокрема - інвестиційних фондів, - у фінансуванні кліматичного переходу в країнах, що розвиваються. Він доповнює звіт ОЕСР «Вузькі місця у доступі до фінансування ЦСР у країнах, що розвиваються» та не містить конкретних політичних рекомендацій, які планується напрацювати згодом на відповідних форумах.

Детальніше: <https://is.gd/JSD31M>,
<https://policycommons.net/artifacts/4292056/towards-orderly-green-transition/5102209/>,
<https://www.oecd.org/daf/inv/investment-policy/Handout-Capital-Flows-Seminar.pdf>

Фото: скріншот

ОЕСР: ДОСЛІДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила книгу «Ринкове дослідження стану конкуренції в електроенергетичному секторі України». У ній аналізується стан конкуренції на ринку електричної енергії, подається детальний опис регуляторної бази, в рамках якої функціонує український ринок електроенергії та оцінка цієї бази, узагальнено інформацію про перешкоди для конкуренції на оптовому та роздрібному ринках. Звіт містить рекомендації щодо усунення основних причин неефективної конкуренції, які, за умови їх виконання на етапі відновлення, можуть сприяти створенню добре функціонуючого, конкурентного електроенергетичного сектору. Загальний дизайн ринку електроенергії в Україні нагадує ринки електроенергії в Європейському Союзі, де чітко розрізняють конкурентну та неконкурентну діяльність. Законодавство, що регулює ринки електричної енергії, визнає виробництво, оптове та роздрібне постачання електричної енергії конкурентною діяльністю. Проте спеціальне законодавство та регуляторні акти значно зменшують можливості конкуренції на всіх частинах енергетичного ринку. Цінові обмеження є перешкодою для глибшої інтеграції з ринком електроенергії ЄС. На роздрібному ринку регульовані ціни для населення перешкоджають виникненню конкуренції за значну частину споживачів. Поступове скасування регульованих цін у поєднанні з підтримкою вразливих домогосподарств сприятиме конкуренції в цьому сегменті ринку та стане кращим використанням обмежених фінансових ресурсів. Це також забезпечить відповідні стимули для економічно ефективного використання електроенергії. Електроенергетична інфраструктура України потребує значних інвестицій. Інтеграція з енергетичними ринками ЄС є політичним пріоритетом для України. Синхронізація з енергосистемою континентальної Європи є важливим кроком у цьому напрямку. Збільшення потужностей імпорту та експорту сприяє безпеці постачання і має потенціал для значного посилення конкуренції.

Детальніше: <https://is.gd/H9mdiG>, <https://is.gd/QUJ4LM>, <https://is.gd/KqQ5J4>, <https://read.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/ec253027-uk#page1>, <https://doi.org/10.1787/f28f98ed-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ПЕНСІЙНІ РИНКИ У ЦЕНТРІ УВАГИ

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила звіт «Пенсійні ринки у центрі уваги». У ньому наголошується, що останнім часом у світі здійснювались інтенсивні реформи пенсійної системи, що переважно було пов'язано з більш широким використанням накопичувальних пенсійних програм, керованих приватним сектором. Накопичувальні механізми, ймовірно, відіграватимуть дедалі важливішу роль у забезпеченні пенсійного доходу, а приватні пенсійні активи - на фінансових ринках, особливо як джерело довгострокових заощаджень. Звіт надає уявлення про забезпечені активами пенсійні угоди у країнах ОЕСР і ряді країн, що не входять до ОЕСР. Вартість цільових активів для виходу на пенсію знижується, що значною мірою пояснюється негативними ставками доходу, інфляцією, зростанням відсоткових ставок і падінням на ряді фондових ринків. У звіті містяться докладні зіставні статистичні дані про пенсійні накопичення, доступні для вивчення відповідно до Основних принципів регулювання приватних пенсій ОЕСР. Це дає можливість регулюючим органам і зацікавленим сторонам оцінити структуру та функціонування пенсійних систем.

Детальніше: <https://is.gd/N97D6t>, <https://is.gd/UtEEyE>

Фото: скріншот

ОЕСР: ПІДТРИМКА ФІНТЕХ-ІННОВАЦІЙ У ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила книгу «Підтримка фінтех-інновацій у Чеській Республіці: рекомендації щодо розробки регуляторної пісочниці». Створення такої пісочниці може сприяти інноваціям у фінансовому секторі, оскільки дає можливість наглядовим органам спостерігати за процесом та своєчасно усувати нові ризики, пов'язані з розгортанням інноваційних технологій у фінансах, одночасно використовуючи потенційні переваги. У фінтех-інноваціях у Чеській Республіці налічується біля сотні гравців. Експерти аналізують місцеву екосистему, виявляють перешкоди інноваційного розвитку, пропонують рекомендації щодо побудови регулятивної пісочниці, яка урахуватиме специфіку країни. Ключові пропозиції щодо дизайну чеської регуляторної пісочниці стосуються визначення «інноваційного фінансового продукту», мети пісочниці та її масштабу, обмежень середовища тестування, здійснення регуляторного нагляду, ізольованого програмного середовища для певних типів даних, визначення кола учасників, критеріїв прийнятності та моделі авторизації.

Детальніше: <https://is.gd/YV0IyP>, <https://is.gd/xvtw9a>, <https://is.gd/PG8SGE>,

<https://doi.org/10.1787/081a005c-en>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу

ООНОВЛЕННЯ ПОЛОЖЕНЬ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НА 2021-2027 РОКИ

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України інформує про початок роботи над оновленням положень Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695. Стратегія є основним документом для визначення секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, забезпечення ефективного використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, збереження традиційного характеру історичного середовища та навколишнього природного середовища, сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь. Стратегія спрямована на досягнення трьох стратегічних завдань: формування цілісної держави, підвищення конкурентоспроможності регіонів та розвиток багаторівневого управління. Документ розробляється відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Для урахування інтересів суб'єктів державної регіональної політики Мінінфраструктури запрошує усіх зацікавлених долучитись до роботи над оновленням Стратегії та надати пропозиції щодо пріоритетів державної регіональної політики до 2027 року, стратегічних та оперативних цілей та завдань за такими напрямками: людський капітал, інфраструктура, економічність, інституції, охорона навколишнього середовища, безпека, електронне урядування. Зауваження та пропозиції можна подати до 10 вересня 2023 року.

Детальніше: <https://is.gd/UUBGFE>, <https://is.gd/8tN0uN>, <https://is.gd/coPBqZ>,
<https://is.gd/G3ANs6>, <https://is.gd/yrm5bj>,
<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScUHtM4xBHetlLzq66Yh-My08tHxiIhM9xDmu9H4CLEuA-ooow/viewform>,
<https://docs.google.com/document/d/1tgkOMCoxYNT-e5p1singT5V7m9ErWXR/edit>

Фото: pixabay.com

ЩОДО ВПОРЯДКУВАННЯ УПРАВЛІННЯ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За повідомленням Голови комітету з питань освіти, науки та інновацій у Верховній Раді розглядаються два законопроекти, які стосуються управління вищою освітою. Зокрема, проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки наукової роботи в закладах вищої освіти», зареєстрований 10.08.2023 № 9600, пропонує зменшити навчальне навантаження науково-педагогічних працівників вищої освіти з чинних 600 годин до 400-500 годин на рік залежно від обсягу виконуваної ними наукової роботи (облік годин ЗВО ведуть самостійно в межах власної автономії). Це, на переконання авторів законопроекту, наблизить структуру робочого часу українських викладачів до практики європейських країн, а також стимулюватиме наукову роботу в університетах. Якщо ж викладач повністю зосереджується на навчальній роботі (зокрема, більшість викладачів іноземних мов, фізичної культури), то його діяльність буде кваліфікована як діяльність педагогічного працівника. Законопроектом «Про внесення змін до деяких законів України щодо дебіюрократизації діяльності центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки» від 10.08.2023 №9601 передбачене скасування практики затвердження Атестаційною комісією МОН вчених звань доцента, професора, старшого дослідника. Його розробники наполягають, що вчене звання має відповідати посаді науково-педагогічного працівника і присвоюватися самим закладом, в якому цей працівник працює. Проект акта урегулює передачу повноважень щодо здійснення ліцензування освітньої діяльності у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог 3 ліцензійних умов від центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та забезпечує приведення у відповідність термінології.

Детальніше:

<https://t.me/SerhiiBabak/590>,
<https://is.gd/BAf4LA>

<https://is.gd/QJNzXt>,

Фото: pixabay.com

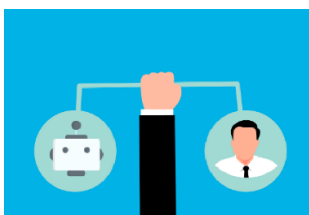

НЕ МАЄ ЗНАЧЕННЯ, ХТО ЗРОБИВ ЗА СТУДЕНТА ЙОГО РОБОТУ - ЛЮДИНА ЧИ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Тома Вільямса «Turnitin стверджує, що кожне десяте університетське есе частково написано за допомогою ШІ». У ній наводяться дані кампанії з «антиплагіатної» перевірки щодо використання детектору ШІ: за перші три місяці від запуску цієї послуги нею скористались для аналізу понад 65 мільйонів документів. Кожне десяте есе, перевірене спеціальним програмним забезпеченням Turnitin для детекції ШІ, містило значну кількість текстів, згенерованих штучним інтелектом. Причому у 3,3% частка роботи, виконаної ШІ, дорівнювала або перевищувала 80%; у 10,3% таких фрагментів було понад 20%. Отже, «генеративний ШІ увійшов до навчальних аудиторій». Старший директор Turnitin по роботі з клієнтами вбачає цінність детектора ШІ не виключно як інструмента визначення походження, а скоріше - як відправної точки дискусії між викладачами і студентами з питань «належного використання інструментів написання текстів, правильного цитування та оригінального мислення». 98% установ, з якими співрацює Turnitin, відразу підписались та активно використовували цей детектор. Університети, які хочуть дозволити використання штучного інтелекту, мають заохочувати студентів до прозорості. Можна, наприклад, включивши питання, що ставляться штучному інтелекту, в додаток до есе. В університетах, де використання ШІ в освітньому процесі не дозволене, розуміють, що «есе, написане чат-ботом, так само неприйнятне з академічної точки зору, як і есе, написане приватним репетитором... В обох випадках студент звернувся до третьої сторони щоб вона зробила за нього значну частину роботи. І не має жодного значення, чи є ця третя сторона людиною або ШІ».

Детальніше: <https://is.gd/vHrncU>

Фото: pixabay.com

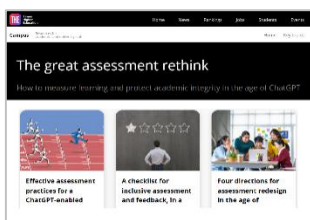
ЯК ВИМІРЮВАТИ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ЗАХИЩАТИ АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ В ЕПОХУ CHATGPT

На сайті Times Higher Education опублікована тематична добірка статей «Велика оцінка переосмислення: як вимірювати навчання та захищати академічну доброчесність в епоху ChatGPT». Поява ChatGPT та інших генеративних систем ШІ поставила під сумнів класичні способи аналізу результатів навчання та способів їх вимірювання. Системи оцінювання мають докорінно змінитись, щоб забезпечити академічну доброчесність, бути гнучкими і при цьому дозволяти студентам використовувати технологію ШІ для досягнення більш високого рівня

когнітивних здібностей, отримання корисних навичок для майбутньої кар'єри. Ресурс містить дев'ятнадцять статей із порадами щодо переосмислення освіти в умовах стрімкого розвитку ШІ. Зокрема, автори розмірковують, чи є розвиток критичного мислення відповіддю на широке застосування генеративного ШІ; які можна застосувати ефективні методи оцінювання; редизайн оцінювання; як навчати та оцінювати за допомогою ChatGPT; як розробити автентичне оцінювання з низькими ставками, яке сприяє академічній доброчесності; дизайн оцінювання для перешкодження шахрайству; які оціночні завдання мінімізують мотивацію учнів до списування тощо.

Детальніше: <https://is.gd/9EToAk>

Фото: скріншот

П'ЯТЬ УПЕРЕДЖЕНЬ ВИКЛАДАЧІВ ПРИ РОБОТІ З ПИСЬМОВИМИ ЗАВДАННЯМИ СТУДЕНТІВ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Рольфа Норгаард та Стефані Фостер «П'ять поширених хибних думок щодо написання відгуків». Автори наголошують, що неправильне уявлення про оцінювання письмової роботи може перешкодити педагогам використовувати такі роботи у якості ефективного педагогічного інструменту. Адже розвивати академічне письмо необхідно у першу чергу для формування і закріплення навичок більш високого порядку, таких як критичне мислення, дослідження і метапізнання. Тому автори підготували коментарі та рекомендації щодо ефективного навчання, спростовуючи широко розповсюджені думки з цього приводу. Так вважається, що відповіді на письмові роботи студентів займають занадто багато часу у викладачів. Але зворотній зв'язок щодо написаного учнем не буде марнуванням часу, якщо заздалегідь опрацювати стратегії зворотного зв'язку й деталізувати завдання при розробці курсу. Є думка, що студенти ігнорують коментарі. Отже, зворотний зв'язок найефективніший, коли він надається у період підготовки завдання і учні можуть внести зміни. Тут у нагоді стануть сім правил ефективного формувального зворотного зв'язку від Гранта Віггінса. Ще існує хибна думка про те, що зусилля із написання есе відволікають студентів від змісту курсу. Щоб цього не сталося, існує набір стратегій для підвищення залученості слухачів та покращання засвоєння матеріалу. Також викладачі іноді дотримуються максими «мені потрібно виправити усі помилки, тоді учні навчатимуться краще». Але це не так, - викладач не копірайтер, зосереджуйтесь на принципових моментах. Хороший текст - це не безпомилкова проза, тому для протидії цій омани потрібно зосереджувати увагу на широких риторичних

питаннях (аудиторія, жанр, ясність мети, хід міркувань, використання доказів). Можна піти шляхом створення коротких письмових завдань, щоб допомогти студентам таким чином підготуватися до основної роботи; встановити заздалегідь послідовність таких завдань, які будуть засновані один на одному. На думку авторів статті, письмові роботи студентів можуть бути цінним і корисним досвідом, якщо підходити до нього правильно. Не слід зосереджуватись на виставленні оцінок, варто подумати про роль викладача як тренера, адже гарний тренер розвиває навички, а не виставляє бали.

Детальніше: <https://is.gd/MiZIJR>, <https://is.gd/j7ss4t>, <https://is.gd/MMHrTm>

Фото: pixabay.com

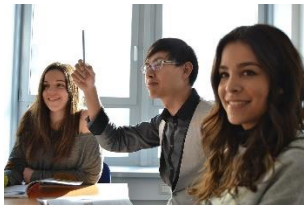
ПРИНЦИПИ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ ДЛЯ НАВЧАННЯ БАГАТОМОВНИХ /ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Андреа Фельдман «Справедливі підходи до оцінювання та плагіату для багатомовних учнів». У ній автор пояснює, що застосовуючи принципи універсального дизайну для навчання, викладачі можуть розробити більш справедливі підходи до оцінювання та плагіату для багатомовних іноземних студентів. Принципи універсального дизайну для навчання (UDL) дозволяють розробляти стратегії, які підтримують багатомовних іноземних студентів поряд з усіма іншими, а не розробляти курси чи пристосовуватись до них як до «особливих випадків». Універсальний дизайн зосереджується на потребах різноманітних учнів і забезпечує гнучкість розробки навчального плану з самого початку. Стосовно таких питань, як оцінювання та плагіат, стратегії роботи з багатомовними студентами, для яких англійська є другою мовою, насправді є хорошими стратегіями навчання для всіх студентів. Андреа Фельдман описує принципи, які закладаються в основу стратегій оцінювання та плагіату для багатомовних студентів. Перший принцип: справедливі, дійсні та прозорі засоби оцінювання. На думку автора, такі універсальні підходи до дизайну дозволяють усім учням досягти успіху, надаючи учням можливість співпрацювати та допомагати один одному, використовуючи свої сильні сторони. Чітка, письмова, прозора політика оцінювання, а не бали, які потрібно додавати за невеликі завдання, покращує процес навчання. Другий принцип: складнощі плагіату серед багатомовних студентів. Коли викладачі висловлюють занепокоєння щодо іноземних студентів, часто виникає тема плагіату. Кількість іноземних студентів, про яких повідомляється про порушення кодексу честі, часто перевищує кількість вітчизняних студентів, хоча багато з них не шахраюють навмисно. Деякі поради щодо того, як допомогти учням уникнути плагіату, включають чітке визначення

очікувань. Потрібно повідомити про правила, які відрізняються в деяких культурах, чітко формулюючи завдання та надаючи приклади готових завдань із зазначенням формату цитування, змісту та навчальних цілей.

Детальніше: <https://is.gd/hUETEr>, <https://is.gd/Y3oL9h>

Фото: pixabay.com

ПЕРЕВІРКА АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ЗАНЯТТЯ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Стефані Фостер та Кірка Амброуза «Перевірка активності студентів під час заняття». У ній наводяться результати дослідження залученості студентів та пропонуються способи підтримки й оцінювання такої залученості в аудиторії. Зазвичай у розмовах про покращення залученості студентів фігурує міфічний студент минулого, який завжди приходив вчасно, багато читав, відповідав на кожне складне запитання викладача та запам'ятовував усе, що говорив професор. Стефані та Кірк - реалісти: не буде класу, цілком наповненого такими учнями. Але викладач має заохочувати мотивацію, цікавість та ентузіазм до навчання у студентів. Залучені студенти не просто засвоюють зміст навчального матеріалу, вони намагаються осмислити те, що вивчають, виявляють зацікавленість у предметі, мають бажання вчитися та беруть відповідальність за своє навчання. Як цього досягти? Треба створити середовище, у якому учні відчують себе здатними йти на ризик і робити помилки; участь у навчанні не повинна бути змагальною чи каральною; треба уважно ставитись до запитань, коректно реагувати на коментарі та зрозуміло відповідати на запитання студентів; показати їм, що помилятися - це нормально; запровадити різні форми взаємодії, які залучають когнітивні, афективні та поведінкові аспекти; доповнювати усні виступи іншими способами залучення; формулювати чітко завдання, надавати ранній та регулярний зворотний зв'язок; здійснювати на основі зворотного зв'язку від студентів коротку самооцінку, щоб дізнатися, як студенти відносяться до занять і яких змін потребують.

Детальніше: <https://is.gd/4MvRWC>, <https://is.gd/MMHrTm>, <https://is.gd/s3RCnU>

Фото: pixabay.com

4. Наукові заходи

СУЧАСНИЙ СТАН СВІТОВОЇ ТОРГІВЕЛЬНОЇ СИСТЕМИ

22 серпня 2023 року відбудеться онлайн-лекція «Сучасний стан світової торгівельної системи». Спікер - почесний професор Стенфордського університету, перший заступник директора-розпорядника МВФ (2001-2006), головний економіст Світового банку (1982-1986), старший науковий співробітник Національного бюро економічних досліджень Енн Крюгер. Під час лекції планується розглянути наступні питання: світова торгівельна система; преференційні торговельні угоди (зокрема - у рамках Європейського Союзу та НАФТА); головні конфлікти між США та Китаєм у сфері торгівлі; проблеми, що виникають у торгівлі між країнами; роль країн, що розвиваються, у світовій торгівлі. Організатор - Ukraine Global Faculty.

Детальніше: <https://is.gd/5yz782>, <https://is.gd/jA7RTf>,
<https://t.me/UkraineGlobalFaculty/250>

Фото: UGF

SOFT SKILLS ДЛЯ КАР'ЄРИ ВЧЕНОГО

25 серпня 2023 року в онлайн-форматі відбудеться перша серія тренінгів «Soft skills для кар'єри вченого». Захід покликаний сформувати компетентності індивідуально-особистісного та професійного самовдосконалення вченого на шляху до ефективного виконання досліджень і кар'єрного зростання. Планується обговорити ефективні інструменти формування та розвитку soft skills; методи формування та удосконалення навичок критичного та інноваційного мислення, управління інтелектуальним навантаженням, тайм-менеджменту; засоби та інструменти у роботі з інформацією у навчанні та викладанні; управління власним розвитком і реалізацією поставлених цілей; ключові аспекти успішної міжкультурної та міжособистісної комунікації; розвиток лідерських якостей; розвиток стресостійкості, гнучкості, здатності до адаптації. Організатори: Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України, Офіс підтримки вченого.

Детальніше: <https://is.gd/3vayyz>,
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScofM_B84J79nwh-R0iVOHqOPwamEk03bpU-NXA8q8kK6y-qw/viewform?fbclid=IwAR2sPS93b011d0166jjAGgMOMe_P_VWqavtV_82a7SAbMwzCG8-SiUtDwUs

Фото: РМУ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

28-30 серпня 2023 року в онлайн-форматі відбудеться тренінг «Інтелектуальна власність та новітні технології». Захід покликаний розширити уявлення про сучасні технології, світ штучного інтелекту та інновацій. Планується обговорити наступні питання: інтелектуальна власність та штучний інтелект; ChatGPT та студентська творчість, інтернет речей та метавсесвіт. Організатори: Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій, Академія інтелектуальної власності BOIB.

Детальніше: <https://is.gd/5TxBwg>, https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSceXt6O4pjuPedMWJrz_lv9xUZ0HRdjFbUXF1gZFPffccLV_w/viewform, <https://is.gd/73WKva>

Фото: скріншот

НОВИЙ СЕЗОН ПРОЄКТУ UNI-BIZ BRIDGE ВІД UGEN

29-31 серпня 2023 року відбудеться воркшоп «Uni-Biz Bridge: Адаптивність та гнучкість викладача». Захід покликаний передати досвід щодо розвитку навичок викладання від таких компаній, як KPMG, SoftServe, Renesas Electronics, PwC. Планується обговорити наступні питання: публічний виступ; тайм-менеджмент для викладача; інтерактивні формати онлайн-занять; робота в Excel; підготовка презентацій; телеграм-канал для взаємодії зі студентами. Організатор - компанія «UGEN».

Детальніше: https://t.me/ugen_UBB/501, <https://cutt.ly/8wfaXrg7>

Фото: UGEN

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5 вересня 2023 року відбудеться вебінар «Актуальні питання забезпечення якості вищої освіти у ЗВО зі специфічними умовами навчання». Під час заходу будуть розглядатись актуальні питання забезпечення якості вищої освіти. Зокрема, планується обговорити європейські стандарти вищої освіти та їх упровадження в Україні; особливості внутрішніх систем забезпечення якості у ЗВО зі специфічними умовами навчання; правові засади системи забезпечення якості. Організатор - Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

Детальніше: <https://is.gd/N0OkCQ>, <https://forms.gle/3fe96BYaJQepbWJ96>,
<https://is.gd/6w6KrN>

Фото: НАЗЯВО

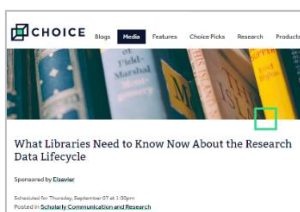

ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ДАНИХ

7 вересня 2023 року відбудеться вебінар «Що бібліотеки повинні знати про життєвий цикл дослідницьких даних». Захід покликаний надати бібліотечним працівникам та дослідникам, зацікавленим в управлінні даними, а також особам, відповідальним за функціонування інституційних сховищ і репозитаріїв даних поглиблену інформацію про управління дослідницькими даними (RDM). Під час вебінару планується обговорити життєвий цикл дослідження з точки зору науковця; можливості бібліотек для надання підтримки дослідникам, фахівцям з академічної етики; бар'єри та адміністративне навантаження на науковців та бібліотекарів у рамках життєвого циклу дослідження - від подання заявки на грант до архівування, збереження та повторного використання даних. Організатор - Elsevier.

Детальніше: <https://is.gd/wxLrtR>, <https://is.gd/gBATLx>, <https://is.gd/58PLT3>

Фото: скріншот

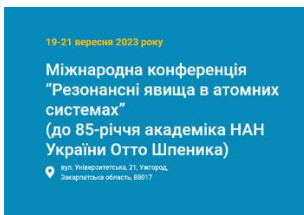

РЕЗОНАНСНІ ЯВИЩА В АТОМНИХ СИСТЕМАХ

19-21 вересня 2023 року у змішаному форматі відбудеться міжнародна конференція «Резонансні явища в атомних системах». Захід приурочений до 85-річчя академіка НАН України Отто Шпеніка. Під час конференції планується обговорити наступні питання: резонансні та автоіонізаційні процеси при парних зіткненнях електронів, атомів, іонів, молекул; спектроскопія атомів та молекул; зіткнення електронів з поверхнею; низькоенергетична ядерна фізика; теоретична фізика. Організатори: Інститут електронної фізики НАН України, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Детальніше: <https://is.gd/o48g7j>, <https://is.gd/JgxcCM>, <https://is.gd/URlAKd>

Фото: скріншот

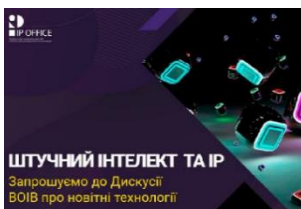

ГЕНЕРАТИВНИЙ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

20-21 вересня 2023 року у змішаному форматі відбудеться восьмий раунд дискусії Всесвітньої організації інтелектуальної власності з питань інтелектуальної власності та передових технологій, який буде присвячений темі «Генеративний штучний інтелект та інтелектуальна власність». Захід покликаний стати платформою для поглибленого вивчення складної взаємодії між ШІ та ІВ й обговорення кращих практик для захисту інновацій у цифрову епоху. Планується, що учасники проаналізують проблеми, пов'язані з системою авторського права та ШІ і висловлять свої пропозиції, які у подальшому можуть бути включені до відповідної дорожньої мапи. Організатор – Всесвітня організація інтелектуальної власності.

Детальніше: <https://is.gd/hYE872>, <https://is.gd/ISRZiu>, <https://is.gd/bRBXAO>, <https://is.gd/BeuwCs>

Фото: IP офіс

ВИКЛИКИ МАЙБУТНЬОГО ТА ВПЛИВ НА ОСВІТУ

20–22 вересня 2023 року у змішаному форматі відбудеться міжнародна науково-практична конференція «Трансформації особистості, суспільства та ринку праці: виклики майбутнього та вплив на освіту». Захід покликаний об'єднати освітян, науковців, представників бізнесу, державних органів, громадянського суспільства для узагальнення досвіду й визначення перспектив розвитку системи освіти у контексті сучасних і майбутніх викликів. Планується обговорити наступні питання: цифровізація сучасного світу; модернізація економіки, бізнесу та фінансів: інтелектуально-інноваційний контекст; соціально-політичні аспекти трансформацій у глобалізованому світі. Також відбудеться круглий стіл «Бізнес і освіта: взаємодія та партнерство в умовах викликів сьогодення». Організатори: проєкт «Дистанційна освіта майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці», Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України, ВГО «Інноваційний університет».

Детальніше: <https://is.gd/je8DeG>, <https://is.gd/P8scmP>, <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf7RWYV0kyYOvQREMgfT8slNcsYNq4seE1y06uPFYxRTahnIw/viewform>, <https://is.gd/yETtal>

Фото: скріншот

ФАКТОРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ ОРГАНІЗМІВ І ГЕНОМ РОСЛИН

26–29 вересня 2023 року відбудеться міжнародна наукова конференція «Фактори експериментальної еволюції організмів», симпозіум «Геном рослин VIII» та конференція молодих учених ІМБГ НАН України. Під час заходів планується обговорити наступні питання: загальна та популяційна генетика; молекулярна генетика та геноміка; прикладна генетика і селекція; генетика людини та медична генетика; аналіз та оцінка генетичних ресурсів; молекулярні та клітинні біотехнології; екогенетика; біоінформатика та комп'ютерна біологія; історія біології, викладання генетики, селекції та еволюційної теорії. Організатори: Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М.І.Вавилова, Інститут молекулярної біології і генетики НАН України, Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України, Національний ботанічний сад імені М.М.Гришка НАН України.

Детальніше: <https://imbg.org.ua/uk/>, <https://is.gd/dMm8m7>

Фото: pixabay.com

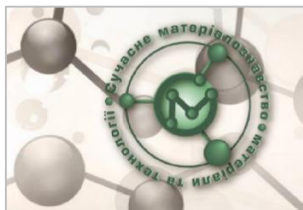
СУЧАСНЕ МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО: МАТЕРІАЛИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

5-6 жовтня 2023 року відбудеться конференція молодих вчених «Сучасне матеріалознавство: матеріали та технології - СММТ-2023». Захід покликаний стати площадкою для обміну інформацією щодо новітніх досягнень у галузі фізики, хімії, матеріалознавства, конструкційних, функціональних і біоматеріалів. Планується обговорити наступні питання: наноматеріали та нанотехнології; конструкційні та функціональні матеріали; біоматеріали та біонанотехнології; методи дослідження матеріалів; технології синтезу та модифікування матеріалів; інформаційні технології у матеріалознавстві; міждисциплінарні аспекти матеріалознавства. Організатор - Інституті металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України.

Детальніше:

<https://www.imp.kiev.ua/mmsmt/>,
https://www.imp.kiev.ua/mmsmt/?page_id=106,
<https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=10397>

Фото: скріншот

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проєкту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL,

<https://t.me/NationalRepository>,

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

<https://www.threads.net/@202307es>

<https://mastodon.social/@es2023>